

TPI, TÄNASE TTÜ, ENDISEST MAJANDUSTEADUSKONNAST, TEENINDUSÖKONOOMIKA KATEEDRIST, ÕPPETOOLIDEST JA 1974. AASTA LÕPETAJATEST

1960. aastatel hakati tolleaegses Nõukogude Liidus mõistma, et rasketööstuse ja sh sõjatööstuse arendamise kõrval vajab inimene ka toimivat teenindussfääri. 1967. aastal kinnitati teeninduse ökonomika ja organiseerimise eriala üleliiduline õppeplan. Ühena esimestest NL-is hakati nimetatud eriala 5-aastasele majandusinseneride õppele TPI-s üliõpilasi vastu võtma juba 1968/1969. õppeaastal. Sellest kujunes ülikoolis üks suurima konkursiga eriala.¹

Esimesed kaks aastat korraldas eriala õppetööd tootmise ökonomika ja organiseerimise kateeder, millest 1970. aastal eraldati ja asutati **teenindusökonomika kateeder**,² esialgu 5-liikmelise õppejõuga (lisandus loomulikult abipersonal): kateedrijuhatajaks sai majandusteadlane, majanduskandidaat (1963), dotsent (1967), ENSV teeneline kultuuritegelane Juhani Väljataga³ (juhataja aastatel 1970–1978), kes oli uue eriala ja kateedri loomise initsiaator. Teisteks kateedri liikmeteks ja kaasasutajateks olid (järjestus esitatud meie seast lahkumise järjekorras):

- vanemõpetaja Lembit Valdmaa,
- majanduskandidaat (1963), dotsent (1967) Peeter Lageda⁴,
- assistent, hiljem vanemõpetaja Elvi Lageda ja
- tehnikakandidaat, dotsent, ENSV teeneline ratsionaliseerija (1963) ja emeriitdotsent Aimar Halling.

Kateeder oli üks esimesi teeninduse valdkonna kateedreid kogu Nõukogude Liidus, erialaks oli „**Teeninduse ökonomika ja organiseerimine**“ (lühendina: TL-eriala; kuhu esimesed vastuvõetud oli aastatel 1968 ja 1969). Uuendatud nimega „Teeninduse ökonomika ja juhtimine“ eriala viimased vastuvõetud toimusid 1988. ja 1989. aastal. Üldse kokku lõpetas TL-erialal ajavahemikul 1973 kuni 2000 482 diplomeeritud

¹ Teenindusökonomika kateeder. Rmt: Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskond 1940–2010. Tallinn: TTÜ kirjastus, 2010, lk 70.

² Vt ka lisa: Teenindusökonomika kateeder. Rmt: Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskond 1940–2010. Tallinn: TTÜ kirjastus, 2010, lk 70–75.

³ Juhani Väljataga lõpetas 1950. aastal Tallinna 2. Keskkooli ja 1954 Tallinna Polütehnilise Instituudi (TPI) *cum laude*. Töötas 1958–60 Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogus vaneminsenerina, 1960–61 Maardu Keemiakombinaadis töö- ja palgaosakonna juhatajana. 1961–1963 õppis ta Eesti NSV Teaduste Akadeemia Majanduse Instituudi aspirantuuris ja aastatel 1963–1965 töötas ta Kohtla-Järve Põlevkivikeemia Tootmiskoondises peaökonoomistina. Oli aastast 1965 TPI õppejõud – algul vanemõpetajana (1965–1967), seejärel dotsendina (1967–1968). Aastatel 1969–1970 oli ta vanemteadur (sel perioodil stažeeris ta pikaajaliselt Ungaris, mille tulemusel formuleerusid tal ideed majandusliku stimuleerimise valdkonnas (selle valdkonnaga tegeles ta seejärel pea kõik aastad, eesmärgiks doktoritöö koostamine ja kaitsmine. Praktiliseks baasiks kujunes stimuleerimissüsteemi kujundamine kõigile Eesti tööstusministeeriumidele (sh ettevõtetele) ja Teenindusministeeriumi ettevõtetele. Uurimusi töötasustamise ja tööstuse ökonomika ning majandusliku stimuleerimise alalt.

⁴ Lõpetas 1963. aastal TPI keemia-mäeteaduskonna anorgaaniliste ainete tehnoloogia erialal.

majandusinseneri, sh oli ajavahemikul 1995 kuni 2000 27 inimest, kelle lõpetamine ei õnnestunud mingil põhjusel varem.⁵

Teenindusökonoomika kateeder kureeris ka „**Toiduainetööstuse ökonoomika ja organiseerimise**“ eriala (lühendina TT-eriala; kuhu vastuvõtt toimus aastatel 1966–1970. Kokku lõpetas TT-erialal ajavahemikul 1971 kuni 1975 105 diplomeeritud majandusinseneri.

Järgnevalt fotod kateedri asutajatest (märkus: Elvi Lageda ja Lembit Valdmaa kohta ei õnnestunud Google'i kaudu fotot ega muud informatsiooni leida):

Foto 1: Juhani Väljataga loengut pidamas⁶ (siin habemeta, vahetult pärast pikaajalist stažeerimist Ungari Majanduse Instituudis; hiljem aga kuni meie seast lahkumiseni oli Juhani habemega)

Foto 2: Peeter Lageda⁷

Foto 3: Aimar Halling⁸

⁵ Teaduskonna edasiarendamine (1960–1989). Rmt: Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskond 1940–2010. Tallinn: TTÜ kirjastus, 2010, lk 25–48.

⁶ [<https://ajapaik.ee/?album=78352&photo=919707&order1=time&order2=added&page=1>] 23.08.2024.

⁷ [<https://ajapaik.ee/photo-thumb/1169862/800/lageda-peeter-tallinna-polutehnilise-instituudi-dot-sent/>] 23.08.2024.

⁸ [<https://ajapaik.ee/photo-thumb/337556/800/aimar-halling-tpi-teenindusokonomika-kateedri-dotsent/>] 23.08.2024.

Mõne aasta pärast (1975) lisandusid vanemõpetaja, hiljem dotsent ja emeriitdotsent Helgi-Annika Reisenbuk⁹ (21.01.1936) ja majanduskandidaat (1967), 0,5 koormusega vanemõpetaja, hiljem dotsent (1977) Hans Jalasto¹⁰ (15.10.1927–20.08.1992).

Foto 4: Hans Jalasto¹¹

Foto 5: Helgi-Annika Reisenbuk¹²

Kateeder laienes uurijatega alates 1975. aastast (gruppjuhina Matti Raudjärv, liikmetena Laine Luup (2.10.1938), Ene Ilison ja Jüri Kats (26.01.1953)). Pikaajalised uurimistöö lepingud olid kateedrijuhatajal Juhani Väljatagal sõlmitud kõigi Eesti tööstusministeeriumide ja ka teenindusministeeriumiga.

15. augustil 2024 lahkus meie seast viimane, viies kateedri asutaja liige dotsent Aimar Halling (27.12.1930–15.08.2024), ärasaatmine toimus väärikalt Pärnamäe Kremaatooriumi väikeses saalis 24. augustil 2024.

Kateedri asutajatest lahkus esimesena aga Juhani Väljataga (5.11.1932–28.05.1982), seejärel Lembit Valdmaa (15.03.1930–12.07.2000), Peeter Lageda (11.08.1926–15.01.2003), Elvi Lageda (5.04.1932–22.08.2023).

Pärast TPI keemiateaduskonna lõpetamist asus Aimar Halling tööle Kohtla-Järve Põlevkivikeemia Tootmiskoondisesse meistrina, hiljem edutati ta ettevõtte peatehnoloogiks.

⁹ Lõpetas 1955 Türi 1. Keskkooli, 1960 Tartu Riikliku Ülikooli (TRÜ) majandusteaduskonna; majanduskandidaat (1970, TRÜ), väitekirj „Hind kui toodangu kvaliteedi parandamise majanduslik stiimul“. Oli 1960–1964 Harju Tarbijate Kooperatiivi ökonomist ja vanemökonomist, 1965–1975 Eesti NSV Teaduste Akadeemia Majanduse Instituudi noorem- ja vanemteadur, 1975–1983 Tallinna Polütehnilise Instituudi teenindusökonoomika kateedri vanemõpetaja, 1983–2000 dotsent, sh aastast 1992 dotsent käitismajanduse õppetoolis, 2001–2011 oli rakenduskõrgkoolis Esimene Staudium professor: oli ka pikemat aega majandusteaduskonna prodekaan.

¹⁰ Lõpetas Tallinna Polütehnilise Instituudi aastal 1950 rahanduse ja krediidi erialal.

¹¹ [<https://ajapaik.ee/photo-thumb/1208483/800/eesti-nsv-rahvamajanduse-juhtivate-tootajate-ja/>] 23.08.2024.

¹² Foto on pärit perekonna erakogust.

2022. aastal lahkus meie seast ka Rein Lumiste (14.01.1939–30.01.2022).

Kuna 1978. aastal viidi Juhani Väljataga Eesti Infoinstituudi direktoriks (1978–1980; 1980–1982 oli ta enese initsiatiivil asedirektor, et rohkem aega oma doktoritöö koostamisele pühendada), võttes kaasa ka uurimisgrupi teadurid-insenerid (Matti Raudjärv,¹³ Laine Luup (2.10.1938), Ene Ilison, Jüri Kats (26.01.1953), kes Infoinstituudis kuulusid uue, isemajanduse osakonna koosseisu; Matti Raudjärv, olles osakonna juhataja, jätkas kateedris õppetööd õppeülesannete täitjana ning alustas õpinguid ja väitekirja koostamist TPI aspirantuuris).¹⁴

Kuuldavasti (kuna allakirjutanu pole nendega vähemalt ca 40 aastat kohtunud) on Laine Luup ja Jüri Kats majanduskandidaadi kraadi kaitsnud (täna Eesti Vabariigis – filosoofiadoktor / PhD/). Suurepärane, õnnitlused!

Kui arvestada, et kateeder asutati aastal 1970 ja täienes uurimisgrupiga aastatel 1975–1976 (vaata kolleegid eelmises lõigus) ning 1978. aastal lahkus kateedrist nii esimene kateedrijuhataja Juhani Väljataga ja uurimisgrupp, siis paraku vaid allakirjutanu lahkus lõplikult Tallinna Tehnikaülikoolist 1998. aastal (seega arvestades üliõpilasperioodi ja töötamist majandusteaduskonnas pidevalt nii täiskoormusega kui osalise koormusega-külalisena, mida on 29 aastat /seotus kateedriga seega 1970 kuni 1992, st 22 aastat/; 1992 sügisest moodustati kateedrite asemel õppetoolid ja alles jäänud teenindusökonoomika kateedri täiskohaga õppejõud-teadurid jagunesid õppetoolide vahel). Järgnevalt allakirjutanu olulisem käekäik aastast 1982 kuni tänaseni.

Juhani Väljataga surma ja allakirjutanu väitekirja kaitsmise (1982) järel viidi meie osakond majandamismehhanismi labori nime all Eesti Plaaninstituudi koosseisu (1982–1984).

Allakirjutanu väitekirja tulemuste alusel anti Eesti liha- ja piimatööstuse ettevõtetele Nõukogude Liidus ainuõigus kasutada neid majandusnäitajaid, mida väitekirjas soovitati. Kõik teised nn liiduvabariigid töötasid ühtsete üleliiduliste majandusnäitajate alusel, mis ei taganud ettevõtete tegevuse objektiivset plaanimist ega hindamist.

Õigused Eestile anti NSV Liidu Riikliku Plaanikomitee otsuse ja NSV Liidu Liha- ja Piimatööstuse Ministeeriumi vastava korralduse alusel.

¹³ Sündmused arenesid kiirelt ja lihtsalt:

ühel 1978. aasta aprillikuu õhtul helistas kateedrijuhataja dotsent Juhani Väljataga allakirjutanule koju ja teatas: „Algavad kiired toimingud – mind (st Juhani Väljataga) viiakse Plaanikomitee korraldusel peatselt üle Eesti Infoinstituudi direktoriks. TPI kateedri uurimisgrupi tahaks kaasa võtta. Uurimislepingud saab Infoinstituuti üle viia ja seal moodustame TPI uurimisgrupi inimestest isemajandamise osakonna, kus neid lepingulisi uurimistöid edasi teeme. Vajadusel kaasame ka inimesi kateedrist ning võtame isemajandamise osakonda mõned inimesed juurde. Sulle (st Matti Raudjärv) pakun osakonna juhataja kohta. Sinu vastust ootan homse hommikuni ja loodan Sinu nõusolekule. Kõik!“ Uurisin oma edaspidise töö kohta. Juhani arvas, et: hullu pole midagi, on aeg tõsisemalt juhtimistööga tegelema hakata. Meie osakond hakkab otse temale alluma, tema on edasi uurimistööde peajuhendaja. Kuna tema töökoormus pidi kasvama (sagedased suhtlemised Plaanikomitees, ka Toompeal ja mujal), siis allakirjutanu hakkab aeg-ajalt ministeeriumides tema assistendina ministeeriumide juhtkonnaga (ministrid, asetäitjad, valitsuste ja osakodade juhatajad) suhtlema. Ei mäleta enam, aga oma jah-sõna allakirjutanu andis, oli see nüüd samal õhtul või järgmisel hommikul. 30. aprillist olime Infoinstituudi palgal.

¹⁴ Laine Luup'i ja Jüri Kats'i kohta ei õnnestunud Google'i kaudu fotot ega muud informatsiooni leida. Ene Ilisoni kohta õnnestus leida vaid foto.

1984. aasta juunis, pärast mais toimunud kolmepäevast nn laevakonverentsi (laeval „Vanemuine“: Tartu–Värsk–Pihkva–Värsk–Tartu; peakorraldaja oli Matti Raudjärv), läks allakirjutanu saatus lahku oma endise osakonna ja labori kolleegidest. Nimelt kutsus büroo „Mainor“ direktor Ülo Pärnits allakirjutanu Mainorisse majanduseksperimenti osakonna juhatajaks-peainseneriks. Kuigi oli ka teisi tööpakkumisi, sai Mainori kui esimese pakuja amet vastu võetud. Oli jälle huvitav aeg – tegeleda tuli juba turumajanduse algetega Nõukogude Liidus (sh suhtlemine Moskvast NSV Liidu Plaanikomitees).

1987. aasta jaanuaris tundus kergetööstuse eksperiment end ammendanud olevat ning siirdusin tagasi TPI/TTÜ teenindusökonoomika kateedrisse, algul vanemteadurina, veidi hiljem anti juba juhtivateaduri staatus. Nn portfellis olid mul mitme Eesti kergetööstuse ettevõtte uurimislepingud (ÕTK Baltika, õmblusvabrik Virulane Rakvere, Valga õmblusvabrik), mitme ettevõttega olid konsultatsioonilepingud: Nahk-galanterii kombinaat Linda Tallinnas ja Galvi-Linda Viljandis jmt. Kateedris jätkus jälle uurimistöö, osalesid H.-A. Reisenbuk ja L.Valdmaa.

Peatselt avanes allakirjutanul võimalus Saksamaa LV ülikoolides stažeerida (alates oktoobrist-novembrist 1989), mis oli eriti kasulik alates 1992. aastast, kui Eesti ülikoolides algasid ümberkorraldused, sh kateedrite asemel õppetoolide asutamine. Töölased suhted teiste riikidega jätkusid: Saksamaa mitmed ülikoolid /ajavahemikul 1989–2016 oli võimalus ligi neli aastat Saksamaal elada-töötada, korraga üks kuni kolm kuud/, lisaks Austria /Viini Majandusülikool, kaks kuud ja lühemalt korduvalt; Innsbruck/, Belgia /Brüssel/, Prantsusmaa /Strasbourg/) jt.

Foto 6: Ene Ilison¹⁵

Foto 7: Kalev Joakit¹⁶

¹⁵ [<https://ajapaik.ee/photo-thumb/1209201/800/eesti-nsv-majandusteaduse-seltsi-aseesimees-ene/>] 25.08.2024.

¹⁶ TL-eriala teise lennu (1974) juhendaja-mentor (1969–1972), peaökonoomist Kalev Joakit 80-ndatel aastatel. Foto on pärit Kalevi tütre Evelin Joakiti fotokogust.

Hiljem lisandusid kateedrijuhatajatena dotsendid Sulev Mäeltsemees¹⁷ (1978–1986), Ardo Kamratov¹⁸ (1986–1990) ja Rein Lumiste¹⁹ (1991–1992):

Foto 8: Sulev Mäeltsemees²⁰

Foto 9: Ardo Kamratov²¹

Foto 10: Rein Lumiste²²

1992. aastal toimunud kõrgkoolide reformiga moodustati majandusteaduskonnas õppe-
toolid. Matti Raudjärv organiseeris Eesti esimese, majanduspoliitika õppetooli (olles
eelnevalt end Saksamaal Kieli Ülikoolis ja Frankfurti /Maini/ Ülikoolis täiendanud ja
ümber orienteerunud majanduspoliitika valdkondadele; hiljem ka mitmed teised Saksa-
maa ülikoolid ja koolituskeskused), olles selle esimene juhataja ja professor.

¹⁷ Sündinud 7. augustil 1947. On Eesti avaliku halduse ja kohaliku omavalitsuse teadlane ning üldiselt peetakse teda Eesti munitsipaalautonoomia isaks.

Tallinnas sündinud Mäeltsemees on omandanud teaduskraadi Tartu Ülikoolis ning töötanud muuhulgas Eesti Teaduste Akadeemia Majandusinstituudi sotsiaalse infrastruktuuri ja regionaalökonoomika osakonna direktorina (1986–1992).

Oli Tallinna Tehnikaülikooli regionaalpoliitika professor ja õppetooli juhataja, TTÜ-s töötas ta juba aastatel 1978–1986 ning 2005–2016 oli ka sotsiaal- ja humanitaarteaduskonna dekaan.

Aastatel 1992–1993 oli ta Tallinna linnavolikogu esimees ja 1993–1997 riigiteenistujate keskse täiendkoolitusasutuse Eesti Avaliku Halduse Instituudi direktor.

¹⁸ TTÜ nõukogu aseesimees, senati valitud liige. Ülikooli finantsdirektor 2004–2014. Ülikooli au-
liige. Nõukogu liige alates 2015. aastast.

¹⁹ Rein Lumiste kohta andmed Google'is kahjuks puuduvad.

²⁰ Foto on pärit perekonna erakogust.

²¹ [https://www.google.com/imgres?q=Ardo%20Kamratov&imgurl=https%3A%2F%2Fhaldus.taltech.ee%2Fsites%2Fdefault%2Ffiles%2Fstyles%2Fmanual_crop%2Fpublic%2Fnewsimage%2FN%25C3%25B5ukogu%25202020_Kamratov_240x360pix.jpg%3Fitok%3DQDPGepkL&imgrefurl=https%3A%2F%2Ftaltech.ee%2Fulikool%2Fnoukogu&docid=tmA-cwkPrIf9sM&tbid=2bDcLFn1nPDBmM&vet=12ahUKEwi76vjxgouIAxWaAxAIHQS-GIPQQM3oECBQQA..i&w=240&h=360&hcb=2&ved=2ahUKEwi76vjxgouIAxWaAxAIHQS-GIPQQM3oECBQQA] 23.08.2024.

²² Töötas enne TPI-sse/TTÜ-sse tulekut pikka aega Pärnu teeninduskombinaadis „Säde“ peaökonomistina. Foto on pärit perekonna erakogust.

Matti Raudjärv kureeris kaks aastat (1990–1992) TTÜ majandusteaduskonna uue eriala – „Väikeettevõtlus“ – üliõpilasi ja oleks võinud ka selle õppetooli organiseerida, kuna stažeeris 1992. aasta suvel kaks kuud Austrias Viini Majandusülikoolis valdkonnas „Väike- ja keskmiste ettevõtete ökonomika ning vastav majanduspoliitika“, olles ka Mainoris töötamise ajal pidevalt väikeettevõtete problemaatikaga tegelenud. Siiski oli juba toimunud põhjalik süvenemine majanduspoliitika probleemidesse ja perspektiivselt terendas veel hulk stažeerimise võimalusi teistes riikides. Pealegi oleks kolleeg Rein Lumiste siis nn reaõppejõuks jäänud. Valisin majanduspoliitika suuna.

Seega aastal 1992 asus väikeettevõtluse õppetooli juhtima Rein Lumiste. Aastatel 2000 ja 2008 toimusid teaduskonnas ümberkorraldused ning väikeettevõtluse õppetool lülitati logistika ja kinnisvara õppetooli koosseisu ning see nimetati kinnisvara, logistika ja ettevõtluse õppetooliks.

1996. aastal asus allakirjutanu täiendavalt Tartu Ülikooli majandusteaduskonna juhtkonna kutsel sinna külalisõppejõuna ja osalise koormusega tööle. Tartu Ülikoolis olid tõottingimused oluliselt paindlikumad, võrreldes Tallinna Tehnikaülikooliga.

1998. aastal sai juba täie koormusega Tartu Ülikooli majanduspoliitika õppetoolis (õppetool asutati TTÜ-st hiljem, 1993. aasta lõpul) tööle asutud. Kuna olin juba korduvalt Saksamaa ülikoolides ja ka Austrias stažeerinud ning tutvunud sealsete töökorraldustega ja suhtlemistraditsioonidega, siis pidasin õigemaks Tartu Ülikooli loominguillemasse kollektiivi sulanduda (näiteks, TTÜ-s tüütas ära mõnede kolleegide (eeskätt Kaarel Kilvits²³, Alari Purju) kitsarinnalisus ja omakasu püüdlused).

Mõne aasta pärast asus allakirjutanu majandusteaduskonna kõrval osalise koormusega tööle ka Tü Pärnu Kolledžis, aastast 2001 aga juba täiskoormusega. Veel aastaid hiljem lisandus osalise koormusega ka töö Tü Narva Kolledžis. Augustiga 2017 lõppes tööleping Tartu Ülikooliga, kuni juunini 2019 toimis käsundusleping. Seejärel lõppes õppe- ja teadustöö ülikoolis. Märtsist 2021 anti allakirjutatule Tü sotsiaalteaduste valdkonnas emeerituse staatus.

Aastatel 2014–2017 olin külalisprofessorina ja Euroopa Liidu osalise rahastusega õppetööl Georgia Tehnikaülikoolis. 2018 olen valitud Georgia Tehnikaülikooli külalisprofessoriks ja doktorioõppe välisjuhendajaks ning määratud Tbilisi Riikliku Ülikooli külalisprofessoriks.

Pärast õppe- ja teadustöö lõpetamist aastal 2019 eesti ülikoolides on allakirjutanu jätkuvalt eeskätt koos oma suurepärase toimkonnaga käesoleva ajakirja väljaandmise ja vastava majanduspoliitika-alase rahvusvahelise teaduskonverentsi ettevalmistamise ja läbiviimisega tegelenud. Käsil on olnud ka mitmesuguste artiklite kirjutamine, lisaks pidev suhtlemine teiste riikide ülikoolide kolleegidega interneti ja telefoni kaudu.

²³ Näiteks Kaarel Kilvits sai tuntuks plagiaadiga, st kirjutas Matti Raudjärve raamatu (*Sissejuhatuse majanduspoliitikasse. Teoreetilised põhialused ja kategooriad*. Tallinn: Mattimar, 1995) pea lehtlehel maha, pannes küll teise pealkirja, kuid avaldas seejärel oma nime all. Rektor Olav Aarna ja TTÜ eetika nõukogu mõistsid sellise tegevuse küll hukka ja ebaeetiliseks, kuid teaduskonnas oli K. Kilvits ikkagi „õige mees“, saades TTÜ-s tööd lõpetades isegi emeerituse staatuse. Alari Purju prodekaani ja dekaanina aga paraku toetas K. Kilvitsa tegu.

Käesoleva artikli allika viites nr 1, kus on juttu majanduspoliitika õppetoolist (lk 171–175), väldib kodanik K. Kilvits – plagiaator, maha kirjutatud raamatut nimekirja (lk 175) panemast.

2024. aasta 7. augusti pärastlõunal tähistasid teenindusökonoomika kateedri endised üliõpilased-vilistlased Pirita Jahtklubi banketisaalis 50 aasta möödumist TPI lõpetamisest aastal 1974. Kateeder kureeris kaht eriala: TL ehk teeninduse ökonoomika ja organiseerimise eriala ning TT ehk toiduainetööstuse ökonoomika ja organiseerimine. TL-eriala lõpetas 21 ja TT-eriala 20 inimest.

Sündmusele kogunes 9 inimest TL-erialalt (3 kaaslast jäi tervislikel põhjustel tulemata) ja TT-erialalt oli kohal samuti 9 inimest (6 kaaslast jäi mitmel erineval põhjusel tulemata). Seega 10 kaaslast TL-erialalt on meie hulgast juba lahkunud, TT-erialalt oli 5 inimest lahkunud.²⁴

Kokkutuleku alguses tervitas kokkutulnuid allakirjutanu ja soovis kõigile meeldivaid elamusi. Järgnevalt mälestati leinaseisakuga kõiki meie neid teekaaslasi, kes olid meie hulgast pärast ülikooli lõpetamist lahkunud.

Seejärel õnnitleti allakirjutanut, endist TL-eriala rühmavanemat, kellel täitus 5. augustil 75 eluaastat ja kes oli ka kokkutuleku initsiaator. Kokkutuleku detailse korraldusega tegelesid Marje Kull (endine Koplimets) ja Jaak Liivik (mõlemad TL) ja TT-eriala rühmavanem Ene Kuri (Aava), kes organiseerimisega suurepäraselt hakkama said.

Pika, ühise laua taga istudes anti järjekorras kõigile aega ca 5–7 minutit, et kõigile oma elust-olust möödunud aja jooksul rääkida. Oli kuulda, kuidas kellelgi on läinud, pereseis, töötamine jms. Nüüdseks on kõik juba pensionärid, vaid mõned üksikud töötavad veel ja seda mitte enam täiskoormusega.

²⁴ Kokkutulekust osavõtnud TL-eriala inimesed on fotol 10; foto all on nimetatud ka tulemisest loobunud inimesed. Meie seast on lahkunud: Piret Järva, Signe Kasemaa, Signe Kruus (Joonase), Ain Kullo, Eve Luige, Janne Pant, Ene Rosin, Reet Sivadi, Aili Viljur (Aas), Riina Ülesoo.

Siinjuures on sobiv meenutada, et meie rühma heasoovlik juhendaja-mentor esimesel kolmel õppeaastal oli majandusteaduskonna assistent-aspirant **Kalev Joakit** (24.02.1941–29.05.2004; puhkab Tallinna lähedal Rannamõisa kalmistul /3, 22-5/; Kalev lõpetas õppeaastal 1958/59 39. lennus Friedrich Reinhold Kreutzwaldi nimelise Võru 1. Keskkooli /alates 1997 – Võru Kreutzwaldi Gümnaasium, mis suleti 30. juunil 2015/), lõpetas TPI majandusteaduskonna ja kes lõi üliõpilaste ettevõtmistes nakatavalt-sõbralikult kaasa. Kalev loobus mingil hetkel väitekirja kirjutamisest TPI majandusteaduskonnas ning siirdus Tallinna lähedale, mere äärsesse Tabasallu, Ranna sovhoosi (kus suur osa tegevusest oli seotud broilerkanade paljunduse ja tõuaretusega) peaökonoomistik. Lõpuks, vahetult enne kui sovhoos riiklikuks aktsiaseltsiks muudeti, oli ta ka Ranna sovhoosi direktor.

Märkus: paraku ei õnnestunud Kalevi kohta Google'ist muud informatsiooni leida.

Pärast Kalev Joakiti minekut tööle Tabasallu, jätkas meie rühma juhendamist kateedrijuhataja Juhani Väljataga.

Kuna **TT-eriala inimesed** lahkusid pea ükshaaval, siis nn grupipilti nemad ei teinud. Nendest aga osalesid: Ene Kuri (Aava), Malle Ojalill (Vooder), Aili Pärg (Lomp), Ester Preimann (Eero), Tatjana Rahuküla (Bulik), Kersti Saar (Reesalu), Marju Talvoja (Madrus), Maie Virkus (Preimann), Viive Upan (Liiv).

Tulemata jäid: Maie Hirvoja (Tammik), Jüri Kuuskaru, Hilja Loo (Raudkivi), Helve Maanso, Helle Siirak (Pedaja), Toomas Suurväli.

Meie seast olid lahkunud: Mai Järv (Malken), Arvo Laisaar, Helju Lestberg, Raivo Tomingas, Rita Tomingas (Kallip).

TT-rühma juhendajaks-mentoriks oli kateedri vanemõpetaja, kirglik bridžimängija **Lembit Valdmaa** (15.03.1930–12.07.2000), kellelt rühm vajadusel head nõu sai ja kellega sündmuste korraldamisel hästi läviti.

Paari-kolme tunni pärast hakkasid inimesed vähe haaval lahkuma, sest paljud soovisid veel mõistlikul ajal koju tagasi jõuda, kuna mitte kõik ei ela Tallinnas.

Mitmed kirjutasid tagasisidena, et toimunud sündmus oli vahva ja õnnestus! See on suurepärane ja allakirjutanul hea meel!

Allakirjutanule meenub, et nii mõnigi ütles – võiksime varsti jälle kokku saada! See on hea mõte mis võiks varem kui 50 aasta pärast korduda!

August-september 2024,
allakirjutanu Pirita-Kose kodukontoris

Lugupidamisega ja kõigile head tervist ning õnnelikke aastaid soovides

Teie

Matti Raudjärv

(TPI/TTÜ vilistlane-Alumni aastast 1974)

PS: Järgnevalt ka foto kokkutulekul osalenud TL-eriala lõpetanutest Pirita Jahtklubi sisepääsu ees:

Foto 11: TL-eriala 7. augustil 2024 Pirita Jahtklubis kohal olnud vilistlased; vasakult kõige taga: Jaak Liivik, Maie Kersen (Tilk), Hede Hannula; teine rida: Marje Kull (Olup, Koplimets), Elle Lõndso (Pukk), Tiiu Korro, Viuu Toompark, Jüri Ülesoo; ees istub: Matti Raudjärv;²⁵ (kahjuks ei osalenud tervislikel põhjustel: Eva Allandi /Rootalu/, Helve Kluge ja Paul Rusanov).

²⁵ Foto on pärit Jüri Ülesoo fotokogust.